

12
LAMBERT ESCABER

La Familia Grill

Foguina en un acte

18
Preu: Una pesseta.

LA FAMIGLIA GRIBB

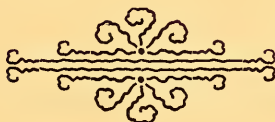
LA
FAMILIA GRILL

Joguina en un acte

ORIGINAL DE

LAMBERT ESCALER

Estrenada en el Teatre Novetats, en la nit del 16 de Janer de 1909

BARCELONA.

IMPREMPTA DE SALVADOR BONAVÍA.

CARRER DE PETRITXOL, 2.

1909.

Ningú podrà traduir ni representar aquesta obra sense permís de la *Societat d'Autors Espanyols*, que és la única encarregada d'administrar-la, y ab ella deurán entendres tots els Teatres y Societats particulars que vulguen representar-la.

Queden reservats tots els drets.

REPARTIMENT

PERSONATGES

ACTORS

Justina.	Srta. <i>Sa: tolaría.</i>
Francisca.	Sra. <i>Coy.</i>
Don Baldomero.	Sr. <i>Vilallonga.</i>
Arcís.	» <i>Lapera.</i>
Julio.	» <i>Bley.</i>
Pepito.	» <i>Vehl.</i>
Emilio.	» <i>Gimbernato.</i>
Timoteo.	» <i>Pons.</i>
Sr. Pascual.	» <i>Puiggarí.</i>
Domingo.	» <i>Antiga.</i>

L'acció a Barcelona. Època actual.

Úsliu.

Per dreta y esquerra las del actor.

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

ACTE ÚNICH

Sala arregladeta. Portas; al fons al mitj, a la dreta según terme y es
querria primer. A la dreta primer finestra, que dona a un cel-obert y
a la esquerra según, balcó practicable que dona al carrer. Taula al
centre: un armari o llibreria que puga obrirse, a la dreta de la porta
del fons. Un gerro ab aygua o regadoreta y tres testets ab plantes al
costat del balcó. Cadira y dos sillons, un al costat esquer de la tau-
la y l'altra al primer terme aprop de la finestra, Altres mobles y
quadros un d'ells colocat precisament entre la finestra y la porta y
a una altura, de la part de baix, de l'alsada d'una persona de bona
estatura. Totes les sortides pel fondo dreta sempre.

ESCENA PRIMERA

FRANCISCA a la finestra y figurant que parla a baix ab
algú qu' es aprop. Aviat ARCÍS.

FRAN. Te'n guardaràs avuy... ¡no home no! Justament
la del tercer pis està mirant per la finestra... Mi-
ra que cauràs .. Ets tossut...

ARCÍS. (*De dins encara.*) ¿Veus si ja està?

FRAN. ¡Quines ganes de compromètem!

ARCÍS. (*Trayent el cap, acabantse de enfilar y saltant
dintre.*) ¡Ja'm tens aquí.

FRAN. No sé que 't faria.

ARCÍS. ¡Si convida tant... poso el peu a la barana una
mà aquí y ¡zam! ja hi soch.

FRAN. Tens la manía sempre de pujar justament quan
els senyors no hi son.

ARCÍS. Res, casualitats.

FRAN. Qualsevol día l'amo se n'entera y't planta al
carrer.

- ARCÍS. Ananten tú d'aquí tan se me'n dona. Ja ho tens ben decidit de deixar aquesta casa?
- FRAN. ¡Ah, sí, noy, sí!
- ARCÍS. Y no 't fa recansa 'l deixarme?
- FRAN. Me'n vaig perque aquesta gent son insoportables: el pare, l'avaricia en persona, un burro plé de diners y que te'ls fà gruar abans no't paga la mesada, y, la noya ab mes pretensions, y, més coqueta y més capritxosa que ja'm té tipa fins al cap de munt, tot el día me'l passo portantli recadets, cartetes y ramets als pretendents, que ja no sé quants ne té. Ja voldria que fossin aquí el senyor Grill y la noya pera donalshi la píldora; a les nou arriban.
- ARCÍS. ¡Ah! ¿sí?
- FRAN. Per xó no volia que pujessis. Pero abans d'anàrmen me'n tinch una de tramada que'm venjaré del *lto* que va posarme, sobre si jo había dit o deixat de dir, de les senyoretetes del segón.
- ARCÍS. Oh; y que va anar serio; sort que jo vaig intervenirhi, vaig posar mitjes soles al assumpto.. y...
- FRAN. (*De sobte.*) Sento trepitx a l'entrada. (*A la finestra.*)
- ARCÍS. ¿Que son ells?
- FRAN. No: es l'estadant nou del quart, que puja.
- ARCÍS. Dignes, dignes.
- FRAN. ¿Que deyam?
- ARCÍS. ¿Bo j'has perdut el nyinyol de la conversa? Deyam...
- FRAN. ¡Ah, sí! Creu que li faré crespá y que li esgarriaré ben bé les cries. Vaig prometre que me la pagaría y... (*Timbre.*)
- ARCÍS. ¡Trucan!
- FRAN. Si que l'hem feta bona! ¿Ells?
- ARCÍS. ¡No pot ser, dona! ¿Que't vols jugar qu'es el del quart que s'ha equivocat de pis?
- FRAN. Veurem. (*Se'n vá pel fons dreta.*)
- ARCÍS. No pot ser ningú mes... Mira que haver d'anar al quart y trucar al *mtressuelo*, se necessita tenir pega als ulls!

ESCENA II

ARCIS y veus del Sr. PASCUAL y de FRANCISCA
sortín aviat.

PAS. ¡Baldomero, Baldomero!

FRAN. No hi es a casa.

ARCÍS. ¡Entran! Ahont m'amago. (*Porta dreta.*)

PAS. (*Sortint.*) ¡Ahont ets Baldomeret?

FRAN. (*Sortint.*) Pero; que no li he dit qu'es a tora de Barcelona?

PAS. (*Desanimat.*) ¡De debó? No ho había enèts. Si que'm sab greu.

FRAN. Aquest dematí arribar. (¡Ahont es aquell?)

PAS. Ara comprench perquè ab els díes que ja fa, que visch aquí, encara no'ns havíam trovat per l'escala... Ara, ara mateix ho acabo de sapigüer qu'ell vivía aquí y entraba de pas que pujaba al meu pis. ¡Quant se n'alegrará!

FRAN. (*Impacient.*) Donchs, pot tornar..

PAS. Som amichs de la infancia y ja habíam viscut junts en una altra casa... ¡sí! en el carrer d'en Ginjol era: per cert que recordo qu'allí va morirseli la seva senyora. Suposo que tot se gueix igual; ¡ell, viudo?

FRAN. Sí, senyor; y ella morta.

PAS. ¡Com passa'l temps! Vuit anys qu'he estat a fora de Barcelona. ¡Quina alegríá tindrà!

FRAN. Donchs; quan torni...

PAS. ¡De caràcter no deu pas haber cambiat? Qué ditxaratxero y que bromista qu'era... Un día, sempre me'n recordaré! (*Rient.*) ¡Ja, ja ja!

FRAN. (*Impacient.*) (*Xerraire.*)

PAS. Qu'al mitj del carrer ell y un altre amich me varen pendrer les botines y varen fugir. Encara rich. ¡Ja, ja, ja...! Me va fer doble gracia perquè justament plovia. ¡Si me n'ha fetes pe'l istil...

FRAN. Si torna a la tarde, sab, ell hi serà, y...

PAL. Ja, ja, sí. Vosté deu tenir feyna, y... fassi, fassi. Tornaré. Díguili qu'ha vingut en Pascual, ell

ja sabrà...

FRAN. Vagi descansat.

PAS. Hasta después, hasta después.

FRAN. (Gracies a Déu.) (*Els dos desapareixen fora dreta.*)

ESCENA III

ARCÍS y aviat FRANCISCA.

ARCÍS. (*Sortint rient.*) Ja, ja, ja, ja. Quin senyor mes especial. Si algun dia m'encarrega algún calsat, li deixaré els claus que li surtin per dintre.

FRAN. (*Sortint.*) Apa, vésten que no poden tardar.

ARCÍS. Vinga, esplicam aquell plan que tens per...?

FRAN. Figúrat qu'ahir rebo de la senyoreta una carta ab tres mes de tancades a dintre y dihentme que cada una la repartís y... abans de repartir-les, vaig obrirles.

ARCÍS. ¿No sabs que es *carminal* l'obrir una carta?

FRAN. ¡Jo'n vaig obrir tres, home! Y com tu no ignores, acostuma a citarlos per diferentes hores.

ARCÍS. Es natural.

FRAN. Donchs jo vaig posar a tots la mateixa.

ARCÍS. ¡Mare de Déu, que passarà!

FRAN. Igualtat. Tothom a les nou qu'es a l'hora que ella arriba y se'ls trovarà de rengla a l'acera del devant. Li agafa una pataleta y s'hi queda.

ARCÍS. També ho faràs massa fort! Per mí tota la culpa es del senyor Grill que l'ha vigilada poch l'ha tingut massa *mismada* y que li ha deixat sempre dels tirants massa llarchs. Y com s'ho arregla per signatshi que'l papà es a fora y que poden puïar?

FRAN. Ben senzill. A l'hora si no ha lograt que'l seu papà sortís s'acontentan fentse signos desde 'l balcó però sí ab les seves trasses l'ha pogut fer sortir de casa y el que hi ha a baix es en Julio, li posa un d'aquells testos al balcó y ell ho sab, y puja. Si es en Pepito el qu'es a baix, dos testos es la seva senyal, y tres per sí es l'Emilio.

- ARCÍS. Ja, ja, ja. *Teléfono sense fils. (Sona el timbre y para en sech.)* Verge Santíssima!
- FRAN. ¡Ara sí que va de serió! Apa baixa: jo vaig a obrir, cuyta. (*S'en va fons dreta.*)
- ARCÍS. (*A la finestra.*) ¡Bò! are la del tercer es a la finestra. (*Crida pero no fort.*) Pssst ¡ep! *Cartrudis.* Fícate dintre una mica o si no veuràs que salgo de aquí. No se perquè fan els *intresuelos* tan alts. No sé com algún día no m'ha relliscat el peu de la barana y se m'ha esclafat el coco de les pastetes. (*Pel cap.*) Baixèm. (*Ho fa.*)

ESCENA IV

FRANCISCA y D. BALDOMERO, que va molt carregat ab capses de sombreros de senyora, de sombrilles, maletes, etc., etc.

BAL. (*Coixejant y malhumorat.*) ¡Que dormíes? Cuita encantada, descarrègam... ¡Quina calor!... ¡Uff!... Estich mort de peus. Dèixam seurer. (*Ho fa en el silló de la dreta.*)

FRAN. Però; ¿y la senyoreta? Jo he deixat el pis obert pensant que pujaba...

BAL. No me'n parlis! y aixó que l'he advertida al baixar aquí a la estació. «Ves ab cuidado Justina que hi ha molta aglomeració de gent; agafat ab mí.» Ella, tossuda, després d'endossarme tots els trastos que portava y dihentme qu'ho feya per anar al devant per anarme obrint pas, de tan pas que ha obert fins l'he perduda de xista a n'ella.

FRAN. (*Alguna'n duya de cap.*)

BAL. M'he esperat a fora de l'estació y, cal ni'ls mils... fins qu'he pensat que ja faria cap a casa; no's perderà pas.

FRAN. (¡Aixó'm desbarata'l plan!)

BAL. Ella tan descansada y jo carregant els trastos tot el camí.

FRAN. ¡Perqué no agafava un camàlich y'ls hi feya

dur?

BAL. Ella ho havia de dur... Quina culpa hi tenia el camàlich?

FRAN. (¡Els quartos es lo que sents tú!)

BAL. Y camina que caminaràs y ab aquest diable de botines que va ferme l'Arcís, que m'han fet veurer la padrina tots aquets dies: Crídal.

FRAN. (*A la finestra.*) Arcís, puja que't rênjaràn...

BAL. Entri tot aixó al quarto: pengi'l sombrero també.

FRAN. Desseguit. (*Va entrantho tot a la esquerra*)

BAL. Debía ser a n'aquesta mateixa hora que aquell pilllo m'estafava els centcinquanta duros pel procediment de... ¡no sé quin procediment, el de la ensarronada devía ser... El cas es que no 'ls tinch a la butxaca. «Que si farém tant negoci.» «Que si'ls interessos.» No sé com me vaig deixar engatussar, no sé! Jo mateix me faig rabiá. Ja'n tindré un bon recort, ja, de Caldetes! D'un puesto o altre sortiràn: fent econòmies jo, o be tentles fer als altres. No vuy pensarhi. ¡Francisqueta! Pórtim les sabatilles.

FRAN. (*Que ab dos o tres viatjes ja ho haurá endressat tot.*) ¡Ay! Senyoret... Com qu'eran molt velles... vaig creurer que ja no se les posaría mes, y.. vaig llensarles.

BAL. (*Indignat.*) ¡Bé... molt rebé!... Llensades?

FRAN. Sí senyor; totes dugues.

BAL. ¡Y totes dugues! Que'm posaré are mentres m, arreglen aixó?

FRAN. Y a mi que m'explica.

BAL. Qu'aniré a peu coix per casa?

FRAN. Fiquis al llit un rato. (Encare m'acabarà la paciència abans d'hora!)

ESCENA V

Dits y ARCÍS.

ARCÍS. Als peus de vostè. Que tal, senyor Grill, ¿com li ha provat el viatge?

BAL. Pssxé!

- ARCÍS. Me n'alegro, vaja: be s'ha divertit prou!
- BAL. T'he cridat perquè te n'emportis aquesta botina y me l'aixampis: es massa justa. Me sembla que no'm durarà gaire aquest calsat.
- ARCÍS. No ho cregui: Vaig dirli que fora de durada y quan jo dich qu'un calsat es bó ja pot pujarhi de peus.
- BAL. D'aquí m'apreta molt y em perjudica 'l dit gros.
- ARCÍS. E! gros justament qu'es el pitjor perquè hi cap mes mall... Descalsis.
- BAL. Ja ho dius tú!... (*Ho prova.*)
- ARCÍS. (*Al vèurel entretingut se'n và al fons ab Francisca qu'estarà mirant al balcó.*) (Tú: a baix he vist que ja son dos esperantse.)
- FRAN. (Are resulta qu'ella no ha vingut encare y... (*Se quedan parlant baix.*))
- BAL. (*Cansat de provar.*) Brre... Vaja! vès, vès tu que tú tens mes pràctica.) (*Pensantse que te l'Arcís al costat estira la cama quedantse estirat a la butaca esperant que li tregui.*)
- FRAN. (*A Arcís.*) (Si tarda, ells se cansaràn y adeu plan.)
- BAL. ¡Be! ¡Qu'hem de fer! (*Ells venen.*) ¡Apa, trèumela. Ab cuidado.
- ARCÍS. Ja està.
- BAL. (*Ab deliri.*) Ay, que be...
- ARCÍS. Li posaré a la forma y aviat estarà...
- BAL. Enllesteix.
- FRAN. (No tanquis la porta del pis y deixam fer a mí.)
- ARCÍS. (¡Currienta! Adeu alegria del meu *Kiosko!*) (*Desapareix.*)
- BAL. ¿Qu'ha vingut algú demanant per mí aquets dies?
- FRAN. Sí, senyor, avuy: fà poch. Un senyor aixís de la seva edat, amich de vostè y que fà anys que no s'han vist, diu...
- BAL. No sé...
- FRAN. ¿Com, com ha dit que's deya? Bailón crech... ¡No, no! Un altre nom que hi lliga molt.
- BAL. ¿Ramón, Simón?
- FRAN. Ja sé: Pascual. (*Aixó ràpit y marcat*)
- BAL. ¿Pascual? Ah, ja hi caich. M'agradarà vèurel.
- FRAN. Y a la cuenta are viu aquí mateix, y...
- BAL. ¡Ah! ¿Viu aquí? Es casual.

- FRAN. Ha dit que tornarà.
- BAL. (*De repent.*) ¡Caram! ¡Sento una fredor!... Porta, porta un coixi del sofà... que jo agafaria dolor aixís.
- FRAN. ¡Vaig! (Ja m'apurará la paciència, ja!) (*Esquerra.*)
- BAL. Porti'l diari també. Malvinatje el llessarme les sabatilles... Tan bones que encare eran. No'm puch treurer les sabatilles del cap!

ESCENA VI

D. BALDOMERO y FRANCISCA ab coixí y diari

- FRAN. Si es servit. (*Li posa'l coixi als peus.*)
- BAL. Aixó ja es altre cosa. Veyàm que diuen. (*Obrint el diari que será gran.*)
- FRAN. (Bona ocasió.) (*Vá al balcó.*) Ja hi son tots tres. Com se miran de reull els uns als altres! Lo que jo are disfruto no té fi ni compte.
- BAL. Mira que porta uns anuncis hi ha vegades, (*Llegint.*) «Una joven desea criar: tiene buena letra...» ¡Ah, no «Leche» ¡Ja ho deya jo!
- FRAN. (Sí ella tarda massa, ells a la fi se n'aniràn y ¡adeu venjansa! ¡Y si'ls fes la senya y'ls faig pujar?... Sí, sí. Mans a l'obra. En Julio are miro. Un testet, qu'es la seva senya. (*Procurant no treurer mes que'l bras, posa un test al balcó.*)
- BAL. «El calor que se deja sentir es sofocante, el sol abassador.» Cada istú esplican lo mateix.
- FRAN. (Ja l'ha vist. Afegimhi un altre pe'l senyor Pepito. (*Ho fá.*)
- BAL. (*Llegint saltat.*) «Se nos dice...» «Nos han dicho que...» «Dicen...»
- FRAN. (Puja també: donchs tots pe'l últim. Ara a escoltar.) (*De puntetes desapareix per la dreta.*)
- BAL. «Parece que será pronto un hecho la desaparición de las famosas vallas de la calle de Balmes.» Sí, sí... Val més que no'ns en refièm.

ESCENA VII

D. BALDOMERO y JULIO; aviat PEPITO; seguidament EMILIO.

- JULIO. (*Entrant, cridant.*) Justina... necesito que m'expliquis...
- BAL. (*Aixecantse esverat.*) Qu'es aixó?
- JULIO. (*Sorprés y entornantsen.*) (El seu pare.) (*Al'ser a lo porta's topa ab Pepito.*)
- PEPITO. (*Que li diu abrassantlo.*) Ja t'anyoraba.
- JULIO. (*Desfensen.*) Ep, jove.
- PEPITO. (*Ay, dispensi.*) (*Se quedan un a cada banda de la porta del fons mirantse ab recel.*) (El seu papa! macatxo.)
- BAL. (¡Que ve a ser aixó!) Diguin. (*Va pér adelantarse y s'adona del peu descals.*) (Bó! Quin compromís! (*Se'l tapa ab el diari.*))
- JULIO. (Les dents me petan)
- EMILIO. (*Entrant tot decidit y mitj cantant fins qu'es a mitja escena.*) Ja'm tens aquí, ja'm tens aquí, sí, sí... (*Veu a D. Baldomero y es queda ab la paraula a la boca.*) (¡Bufa! ¡El Grill mascle!) (*Saludant y anantsen.*) ¡Servidor! (*Veyent als altres.*) (Mare de Deu, aquells fulanos!) (*Saludantlos.*) He tingut tant gust... (*V. pér anarsen.*)
- JULIO. Fassi el favor d'esperarse si no se'n vol anar per pesses menudes
- EMILIO. ¡Home! Mentres les numerés!
- JULIO. (¡Son els mateixos del carrer!)
- BAL. (Jo m'escamo.) (*A la finestra.*) Arcís. Dónam la botina, cuita. (*A, ells.*) Seguin, Seguin. (*No's mou de la finestra.*)
- EMILIO. (Deurèm tenir una sentada.)
- PEPITO. (¡Me temo no sé quel)
- JULIO. (Aixó s'ha d'aclarir.)
- BAL. (Tal com estigui.) (*Figura que li han donat y se la posa sense mirarsela fixat ab ells.*) (Gracies a Déu.)
- JULIO. (Ab mí ningú hi juga.)
- PEPITO. (Veig venir no sé què.)
- EMILIO. (Ab un'altra ja'm va passar algo pe'l istil, sinó

qu'eram cinch.)

BAL. (Que redimoni hi ha.) (*Treu la forma.*) Malvinatje. (*Se calsa deixant ia forma sobre el silló que seya al calarse.*) ¡Vaig, Vaig!....

JULIO. Y ella ¿añont es?

BAL. (Que no sigui un altre timo.)

JULIO. (*Decedit.*) Bé y qui m'ha fet la senya?

PEP. y EMIL. ¿Senya?

JULIO. Jo veyent un test al balcò sé que püch pujar perquè vostè no hi es. Veig el test pujo y vostè es aquí. Aixó no pot anar.

BAL. ¿Es dir que jo?

JULIO. Sí senyor, he vist un test al balcò, y...

PEPITO. Dos n'hi habían.

EMILIO. Me dispensaràn però n'hi habían tres.

JULIO. En fi: sàpiga que la seva filla 'm tenía hora donada pera vèurens.

PEPITO. (*Plorós.*) Ay senyor; quin desengany.

BAL. Bé; hora y ¿per parlar de què?

JULIO. Home, ja s'ho pot pensar, qüestió de relacions amoroses, naturalment.

BAL. No sé ahont soch.

PEPITO. (*Plorant*) Oh, y a mí també...

BAL. Jo somó. (*A Emilio.*) Y a vostè també potser sobre?...

EMILIO. Sí, senyor; sobre... allí a les 9, avuy.

JULIO. Viva Déu, tots vením pe'l mateix.

BAL. (*Fregantse'ls ulls.*) No sé pas si es qu'encare no m'he llevat.

JULIO. Per lo vist ens enganyaba a tots tres.

EMILIO. No se si hi som tots.

PEPITO. ¡Quin còp tan cruel!

JULIO. Si avuy no mato rès no sé per que serà. ¡Traidora!

BAL. (Que 'ls hi vols dir si tenen rahó.) Sí, senyors y coqueta.

PEPITO. ¡Falsa!

JULIO. ¡Ingrata!

BAL. Sí, sí, tot... Aixó no ho fa una noya de sa casa, enganyar d'aquesta manera! falsa, coqueta!

EMILIO. (¡Sembla que també hagi pujat pe'ls testos aquet senyor!)

JULIO. Y fer qu'ens trovessim... Y dirme «unich amor» Miri aquí té la seva carta. (*La dona.*)

PEPITO. ¡A mí també m'ho deya! (*Idem.*) Tingui.

- EMILIO. (¡Servidor no li dono: ne faig colecció!)
JULIO. ¿No es el refinament de la traidoria això?
BAL. (*Mirantseles.*) ¡Y tall! (Ves quin modo de malgastar tinta, paper y sellos.) (*D. Baldomeró va llegint les cartes mentres ells fan grubo apart.*)
JULIO. Jo rumío una venjansa cruel. Quin partit els hi sembla pendrer?
EMILIO. Lo millor es fer palletes y el que guanyi que la deixi primer. (*Tots rumtan.*)
JULIO. Bé, però ¿perque n'ó te'l valor de sortir?
BAL. Si no es a casa.
JULIO. Mentres n'ó hagi sigut vostè que l' hi ha tirat tot a rodarl però ¡viva Déu, jo he de matar á un o altre!
BAL. Home, home... Veurà, retirinse que quan vingui (*marcat*) jo li posaré los iis a cuarto y els punts sobre les peres.

ESCENA VIII

Dits y veu de JUSTINA y sortint a poch acompanyada de DOMINGO que portará un test ab planta a sobre 'l cap.

- JUSTI. ¡Papà, papà! (*Mohiment general.*)
JULIO. ¡Ahl
PEPITO. ¡La pèrfida!
EMILIO. La bromista.
BAL. (Mare de Déu.) Jo'ls suplico ..
JUSTI. (*Entrant y ab gran sorpresa.*) ¡Déu méu! (*Pe'ls testos del balcó.*) Qui'ls hi há posat?
JULIO. ¡Per fi tot en clar!
PEPITO. (*Plorant d'alló més*) ¡Ay, Justina y com me enganyaves!
BAL. ¡Contempla la teva obra!
JUSTI. ¡Ay, ayl no sé que tinch. . (*Se deixa caurer en la buaca del costat de la taula.*)
BAL. ¡Ból Que tens are.
JUSTI. (*Apart desmayada*) (Cupido: arréglam aixó.)
JULIO. ¡Comedia!
BAL. (*Que li fa aire ab el diari doblegat.*) Noya.
PEPITO. Ho veig y dupto que m'enganyes. Justineta torna en sí.

- EMILIO. Torri en sí Justina y veurà com me'n vaig.
- PEPITO. A mí que m'había jurat mil vegades amor etern y que no m'estimava més qu'a mí.
- JULIO. Calli que'm fa afagar gelos.
- EMILIO. Jo callo perque no'n tinguin tots dos.
- BAL. Justina, prou. Jo 'ls suplico que's retirin.
- JULIO. Sí, sí. Me'n vaig perque'n faría una, m'ho co-
nech. (*Anantsen y al veurer a n'ella se torna a irritar y diu*) Però jo sense esbravarme no viuría tranquil. ¡Ah, ja sé! En arribant a casa clararé una pallisa al gos Preparat, Moro. (*Desapareix bruscament pe'l fons.*)
- JUSTI. (¡Ja'm trovo millor!)
- PEPITO. (*A n'ella.*) ¡Oh, Deu meu, quin trago! ¡Quin de sengany. Jo no'l podré pas soportar, no! Me'n vaig a matar.
- BAL. (*Espantat.*) Jove, no; que va a fer?
- EMILIO. (*Apart a Baldomero.*) Deixil, si deu volguer dir a matar el gós.
- PEPITO. (*Anantsen.*) ¡Hasta may més! (*Desapareix plorant. Mutis jugat.*)
- JUSTI. (Ay, ja'm trobo mes bé!)
- EMILIO. (*Oferint la mà.*) Sr. D.
- BAL. Baldomero Grill per servirlo.
- EMILIO. Gracies; donchs, senyor Grill... El meu gust hauría sigut poguerli dir sogre algún día però ja comprendrà que ab lo que ha succehit... Vostè al meu puesto, que faría?
- BAL. (*Enfadat.*) Habermen anat ja abans que'ls altres.
- EMILIO. Està entès. Donchs... Sr. Llagosta, quan la noya se li retorni farà'l favor de no saludarla de part méva.
- BAL. (*Acabant la paciència.*) Vagi.
- EMILIO. (*Anantsen.*) Aixís me'n vaig tranquil. (*Reculant.*) Ah, fassi treure els testos del balcó que no pugi un altre tanda.
- BAL. (*Fins al cap de munt.*) ¡Vagi!
- EMILIO. (*Desapareix després de donar una mirada de despreci a n'ella*) Sempre 'm pasan coses pe'l istil a mí!
- BAL. ¡Quins afronts!
- JUSTI. ¡Ay! Quassi no tinch rès.
- BAL. Sí, vaija; ja pots fer l'ull viu are.
- JUSTI. (*Aixecantse.*) ¡Estich desesperada! De tres, de

tres, cap! (*Passejantse mitj plorosa.*)

BAL. J'està bé... Ja't dich jo que me'n faig creus de que tu, una criatura imberbe hagi sigut capàs... (*Donantli les cartes.*) Té: guarda les per memoria...

JUSTI. (*Després de mirarles.*) ¡Que veig! La Francisqueta, aquella remalahida a tots va posalshi la mateixa hora.

BAL. ¡Ah, caràm!

JUSTI. Y al tenirlos a baix els hi anat fent les senyes.

BAL. Ja ho veig clar.

JUSTI. ¡Que dirà la Proserpina quan se n'enteri! Tinch una rabia, una rabia.

DOMIN. (*Que al arribar haurà deixat el test a terra, y s'assentat en una cadira del fons y qu'haurà observat impassible la escena per fi impacient s'adlant.*) Senyoreta: ¿que no pensa ab un servidor?

BAL. (*Que fins ara no l'havia vist*) ¿Que?

JUSTI. (*Contenta*) Ja no me'n recordava. (*Marcat y molt contenta.*) ¡Si encare me'n queda un!

BAL. (*Sorprès.*) ¡Encare me'n queda un! ¡Aquet fa quatre!

DOMIN. Sí, senyor: quatre hores que m'espero pe'l test.

BAL. (*Ditxosos testos! Y un tipo ordinari.*) (*A Domingo.*) ¡Vagissen!

DOMIN. ¡Oh, me l'han de pagar!

BAL. ¡Que li hem de pagar! ¡Aquet també ho agafa per la tremenda! ¡Filla, filla! ¡Ahont s'es vist! Ves, ves, treulos del balcó; que no pugi ningú més...

JUSTI. Pero, papà: escolti.

BAL. Aixó ja es el *acabóse!* Que'ls treguis he dit. (*Fustina va trayentlos del balcó y'ls posa a la finestra junt ab el que ha dut Domingo.*)

DOMIN. (*¡Quina gent mes estranya!*) Bé, que'm donan els vuyt rals?

BAL. (*Estupefacte.*) ¡Qué! ¿Diners? ¿Que son els danys y perjudicis, o que?

JUSTI. No; papà: es per pagà a n'aquest jove aquell test y la planta, que tot venint he comprat a la Rambla.

BAL. (*Apaciguat.*) (*¡Ja entench: ell no es... però, es igual, perquè are ab quatre testos?*)

DOMIN. (*Parant la mà y dirigintse a Baldomero qu'està distret parlant sol.*) Com que tinch tart!

- BAL. (Sí, senya per un de nou!) Però com s'ha tornat aquesta xicoteta! Quan era petita no ho feya aixó.)
- DOMIN. Fa un rato que ja tenia tart.
- BAL. ¡Ah, sí. Sempre he d'estar butxaca amunt... Sempre gastant tontament... Si que recuperaré aquells diners a n'aquest pas. (*Butxaqueixa.*)
- JUSTI. (Si no arribo a donar esperances a n'aquell jove, ves com me quedo... Are, reguèmllos. (*Ab el gerro o regadora que hi haurá en escena els rega.*))
- BAL. (A veurer: si no hi enten.) (*Li dona dugues monedes després d'haberseles mirat.*) Tingui.
- DOMIN. (*Rebujantne una.*) Aquesta no m'agrada pas.
- BAL. Vol dir?
- DOMIN. (*Tornantli.*) Tingui: es dolenta y encare te altres defectes.
- BAL. Tingui, tingui, un altre. (*Li cambia*)
- DOMIN. Aquesta es de recibo. Vaija, passintha bé... (*Anantsen.*) Si may per may necessitan algún altre test...
- BAL. (*Ràpit.*) No, no. (*Domingo desapareix.*)
- JUSTI. (Justament are que ja passaba d'un a la Catariñeta, té: tots perduts.

ESCENA IX.

D. BALDOMERO, JUSTINA y ARCÍS.

- ARCÍS. Als peus de vosté y dispensi. He vist aquets testos a la finestra y no he pogut de menos que pujar.
- JUSTI. ¿Que diu?
- BAL. (*Indignat.*) ¡Tots quatre aquí! Aixó ja no té nom? ¡Filla! Pera fer pujar a n'aquet personatge era.
- ARCÍS. !Ep, alto, alto! (Are's pensa.)
- JUSTI. ¡No papà, no!
- BAL. Jo m'alocaré. No't disculpis. Decididament hem de mudar de casa y buscar... sí, sí, un pis sense obertures.
- ARCÍS. Però *escuchi*, senyor Grill.
- JUSTI. ¡Papá!
- ARCÍS. Jo he pujat pera dilshi que n'aquí no 'ls reguin

perque jo treballo a sota mateix y m'ham mullat un parell qu'estava llest y un tros de sola que tenia en remull.

BAL. (*Que's haurà anat tranquilisant*) Ah, per aixó has pujat?

ARCIS. Per aixó? Y es lo que l'amo'm te mes encarregat; ¡Sol' retot, Arcis, que no hi hagi mulladé a la escala! (*Per Justina*) Y ella com si res! Me sembla que te'l cor istil de calsat ab goma; bueno y dispensin ara (*Desapareix*)

BAL. ¡No guanyaré per sustos!

JUST. ¡Qui es capàs de ferlo anar a algun puesto sapiguent?...

BAL. ¡Perque l'has comprat aquet últim test?

JUST. (*Després de rnmjarsho*) Vuy que tregui a la Francisqueta.

BAL. (*Rapit y marcat*) ¡Aixó es, fora... del test! Con testa: deu ser pera fer quatre y ser senya per un nou pretendent?.. Y total qui serà un noy tendre com aquells del *triumvirato* y ab la butxaca prima també, segóns semblavan per l'aspecte? Ja saps que t' ho tinch dit que 'l dia que 't decidis sis a triar marit, pensis que no 's viu solzament d'amor. Tu ja saps que podèm ser exigents... Si no es rich, a fora, senyal que vé pels teus de cuartos. Procura recordarho, rich; sobre tot rich. .

JUST. Donchs, aquest, papà, tinch la seguritat qu'ha d'agradarli. Venía en el mateix tren nostre, dos vagóns més endarrera. Ha pujat a Mataró y tot el viatge fins aquí m' ha estat fent signos per la finestreta.

BAL. Vethoaqui perque no te 'n movies.

JUST. Ell anava de primera y...

BAL. (*Ab interès.*) ¿De primera anava?

JUST. Si, senyor: y després, al arribar aquí, a l'estació no sé com ha sigut, que... l' he perdut a vostè y l' he trovat a n'ell. Jo vinga buscar a vostè d' aqui, d'alla...

BAL. (*Incrèdul*) Si, si; ja m'ho esplicaràs demá.

JUST. Bueno demá: are només la cuestió d'aquest jove Oh!.. Es molt galant y hem quedat en que ell no podía viure sense mi y jo sense ell y que mes tart passaría per portarme uns quants *dul ces* si hi habia ocasió...

BAL. Ja: si jo no hi era.

JUSTI. Y per dirme quatre parauletes de pas.

BAL. De manera que si tú li fas la senya?

JUSTI. Tindrém postres.

BAL. ¡Ximpleta! No vuy dir això! (*Fregantse'ls ulls.*)
Sí, sí... jo encare no m'he llevat: ho somfo tot aixó...

JUSTI. Ab aquet va de serio perque me pot fer felís aquet y prou, papà M'ha dit que de rentes sol-sament, te trenta cinch mil pesetes al any.

BAL. Aixó es un home casadó y no aquella jovenalla! Trenta cinch? si es l'edat mes a propòsit.

JUSTI. Y, a més te un carrer de cases no se ahont ha dit.

BAL. ¡Burrango!

JUSTI. A veurer. (*Vu al balcó*)

BAL. (Potser qu'al últim l'haurà encertat. ¡Oh, y que casantla ab un que sigui rich en tanta de mane-ra, perque necessita que jo li dongui res? ¡y tal (*Contant.*) Trenta cinch pessetes de carrers idich! trenta cinch carrers de cases de pessetal

JUSTI. ¡Papà! Ja es a baix.

BAL. (*Emocionat.*) (Deu meu el carrer es a baix!)

JUSTI. Veurà: ajudim. (*Agafa dos testos y'ls posa al bal-có y somrient a algú que se suposa es al carrer.*)

BAL. (*Mirantse'ls testos y duptant.*) ¡Psel Femho per mí també. Si'm fes procurador del carrer de cases. (*N'agafa un y'l deixa a sobre la taula y després fa'l mateix ab l'altre. Justina, de la taula els posa al balcó fins a serhi els quatre.*)

JUSTI. ¡Quan hi siguin tots ja veurá!

BAL. May hauría dit que servís per tantes coses.

JUSTI. (*Mirant al carrer.*) ya hi son .ots. Está en dupte.

BAL. (*Volguent treure: el cap pel balcó.*) A veurer quin aspecte.

BUSTI. ¡Que fál El pot veurer y no pujar.

BAL. Veurèm que tal serà'l pretendent nou.

JUSTI. ¡Nou no! el quatre. Are, are s'ha decidit. Puja.

BAL. Vés: el rebs y l'indiques que desitjo parlarli y si no ha de ser que no sigui ja desd'are. Men-trestant jo'm posaré la levita.

JUSTI. ¡Que felís soch! Quina enveja la Proserpina quan sápigam... (*Imbre.*) ¡Ell, es ell, papà! Vaig, vaig. (*Saltant se'n vá a obrir.*)

BAL. ¡Quin caparró! No sé d'ahont ha tret aquet des-

parpajo tan sobtat y aquet fer anar enrenou a tothom! Sa mare, per xó, de soltera me n'había fet de crespes. ¡Ay! Pobre Pepa. ¡Deu ser al cell jo crech que sí!... Me sembla qu'ab aquell vestit de seda que li vaig fer posar, podía presentarse per rot-arreu.

ESCENA X

D. BALDOMERO y FRANCISCA.

FRAN. (*De la dreta y dirigintse al fons.*) Me sembla que han trucat.

BAL. Ahont vas?

FRAN. (*Sorpresa*) ¡Ay, el senyor!

BAL. (*Anant cap a n'e'lla puuscadament tot serio.*) Per lo que sabs, demá al carrer.

FRAN. Si no li ve d'aquí me'n aniré avuy.

BAL. No es qu'alabi lo que feya la noya però tampoch alabo lo qu'has fet y la manera... Prou, no'm parlèm més. Després pasarém comptes y 'm cobraré les sabatilles que vas llensarme *pre-maturament*.

FRAN. M'está bé Però al pagarme aquesta vegada, no ho provi d'endosarme aquella pesseta falsa, qu' ab tres mesos qu'ho prova ja la conech, y...

BAL. ¡Prou comedia! No estich per tú... (*Se'n va per la esquerra.*)

FRAN. Me sembla que la noya Grill no podrá queixarse de la que li he jugat. ¡Olal! ¡Que veigl! ¡Are quatre testos? ja's comensa fornada nova (*Se'n va dreta.*) Estarèm al aguait.

ESCENA XI

JUSTINA Y TIMOTEO que và tot afaitat, parlarà depresa y porta un paquet de dolsors.

JUSTI. Ja pot passar, ja.

TIM. (Es un cas raro! En fi: si no hi ha altre remey! Per altre part, ho prefereixo. ¿Com no, senyoreta, si aixó'm portará mes prompte la felicitat de sitjada? *(Molt apassionat.)*)

JUSTI. ¡Oh, sí!

TIM. ¡Y la ditxa y la... (Vaja no 'n sé; pel cantó del amor may habia emprès cap negoci; Me dispenstaré si la emociò y la natural... Tingui y dignis acceptar aquet petit present y pensi que no componen rès les dolsors que hi han aquí ab les que...

JUST. Me sembla que ve 'l papá... (Ja no dech portar polvos) Dispensi que'ls deixi sols... Torno...

TIM. No tardi que m'anyoro..,

JUSTI. (Qu'enamorat y que fi) *(Desapareix despres d' haberse saludat ab molt compliment, per la dreta-* Hasta desseguida.

TIM. Es maca, pero tan se me'n dona: sembla coqueta y capritxosa, no'm fa pas rès. Volen precipitarho? milló! ¡Que més volia jo que poguer entrar a la casa? La noya será'l pretext y la conquista'l papá, Quin tipò será? Quan ella a la estació m'ha dit «Es aquell senyor que passa per allà baix que vá tan carregat» no li he pogut veurer la fesomia; s'estava aixugant la suor ab una maleta.

ESCENA XII.

TIMOTEO y D. BALDOMERO aviat FRANCISQUETA

BAL. *(Sortint ab el cap baix posantse be la levita)* ¡Aja, ja!

- TIM. (Ja'l tenim aquí) (*Allargantli la mà*) Tinch un verdader gust...
- BAL. (*Sorprès aixecant al cap diu maquinalment*) El verdader (*Gran sorpresa d'els dos*) (¡Bò!)
(¡L'he feta bona! ¡Una víctima!)
- TIM. (¡Ho es o no? Pero aquell duya patilles!)
- BAL. (Sense patilles, està en dupte.)
- TIM. (Dissimulèm.) (*Afectant naturalitat.*) Segui, jove, segui...
- TIM. (¡Respiro: no m'ha conegut!) No gracies... (Seguim la beta y no tornèm mes per aquí.)
- BAL. ¿Es dir que vostè, desitja?
- TIM. La vritat; la seva filla es un angel y...
- BAL. (*Rapit y desentonat.*) ¡Es ell: la seva veu! (*Tapantli la porta.*)
- TIM. (¡M'ha pescat!) (*Fugint.*)
- BAL. No t'escapes.
- TIM. Fugi d'aquí. (*Li fa fer pas y desapareix corrents.*)
- BAL. ¡Fuig! ¡Atureulo! (*Desapareix seguintlo.*)
- FRAN. (*Sortint.*) ¡Que passa! Are'l pare també els hi hi va al radera!

ESCENA XIII

FRANCISCA, D. BALDOMERO y aviat JUSTINA.

- BAL. ¡Calla! Quan l'arreplegui li tiro un trto.
- JUSTI. (*Sortint molt empolvada y ab la borla a la mà.*)
¿Què té, papà?
- BAL. (*Per sí y molt indignat.*) Ja te la tinch promesa, ja!
- JUSTI. (*Molt contenta.*) ¿Que diu, que ja m'hi te promesa? ¡Y que prompte s'ha arreglat! (*Contenta fent saltirons y donantli copets a les galtes ab les dugues mans.*) ¡Ay, papà maco, y que t'estimo!
- BAL. ¡Estigues!
- FRAN. (*Rihent.*) (¡Ja, ja, ja!)
- BAL. ¿Peró, perquè he vingut jo? ¡Ah, sí! (*Cridant a la finestra.*) ¡Arcís! Atura a n'aquet pillet que baixa y pújamel!
- JUSTI. Espliquis.
- BAL. ¡Quin pretendent més galdós... Aquet a qui tu habíes posat tot l'amor que't quedaba, aquet

de les trenta cinch mil garrotes, no es altre que aquell tal Don Segismundo de la Ensiamada que va estafarme els cent cinquanta duros a Caldetes.

JUSTI. No pot ser: si ell m'ha dit que's deya Timoteo.

BAL. Timo, eh?

JUSTI. Y d'apellido, Passarell,

BAL. ¡Vaya un pájaro! (*Anant a la finestra.*) A veurer...

JUSTI. (*Plorant.*) Y que desgraciada sochl

ESCENA XIV

FRANCISQUETA, D. BALDOMERO, JUSTINA y veu de
ARCÍS sortint a poch portant al Sr. PASCUAL.

ARCÍS. ¡Ja'l porto!

BAL. ¡Ah, no se'n burlarà, no!

JUSTI. (*Que rumiaba.*) (¡Si ell li tornès els quartos, potser encara? (*Ab convenciment.*) (¡Ah, sí, sí!) (*Tots dirigint l'atenció al fondo.*)

ARCÍS. (*Presentant a Pascual.*) ¡Aquí'l tenen! (*Sorpre-
sa general.*)

BAL. ¡Sabatasses! ¡Si no era això!

JUSTI. ¡Oh! (*Plora.*)

FRAN. (¡Aquell senyor!)

PAS. (*Rihent.*) ¡Ja, ja, ja! (*Sorpre-
sa de tots.*) ¡Bona,
noy, bona! Jo baixaba: quan, al ser a baix sento
que crides. «¡Porter: agafi a n'aquet pillet que
baixa y fassil pujar!» (*Rihent.*) ¡Ja, ja, ja! He
pensat, es una broma de ies seves que vol ferte!

BAL. ¡No ets tu en Pascual!

PAS. ¡Sí, fes el desentès are! Ves quin una se n'anat
a pensar!

FRAN. (¡No'ls entench!)

ARCÍS. Jo anava per detenir a un jove qu'havía passat
abans y que anava tot corrents...

BAL. Sí, home: aquell.

FRAN. (¡Ja, ja, ja!)

PAS. (*Are vol disimular.*)

Jo veyent de lo que's tractava, li he dit: no, no
l'agafi que faría un bunyol, es una broma que

ell vol ferme a mí: pujemhi, veurà .

BAL. (Si que m'has ben divertit.) Qui sap ahont deu parar.

ARCÍS. Ja li recordo l'é la fesomía, ja...

BAL. ¿Ah, sí? Donchs no perdís temps, si'l pèsques te donaré una pesseta.

ARCÍS. Vaig. (*Desapareix.*)

PAS. ¡M'ha xocat la broma!

BAL. La broma ha estat la teya que ha fet que s'escapés...

PAS. Fas be la comedia.

BAL. (¡Vaija, que li dirèm are a n'aquest!)

PAS. ¡Ets el mateix de sempre!

BAL. Sí, home; la minyona m'ha dit... y després t'he vist passar y he pensat femnhi una... (*Rihent de mala gana.*) ¡Je, je, je! (¡Oh y les ganes que que tinch de riurer!)

PAS. Bé, home, bé!

BAL. Sí, home, sí! (*S'aóressan y parlan apart.*)

JUSTI. (*Que desde fa un rato qu'estarà observant a Pascual ab curiositat*) (Si no recordo mal es el papà d'aquell jove que quan vivíam a l'altre casa!) (*Para de plorar y observa.*)

BAL. Es dir que us tením aquí?

PAS. Si en el quart primera: visch ab el meu fill, en Sinforiano, y..

JUSTI. (*Contenta.*) (¡Sí just: Sinforiano's deya!) (*Ade-lantantse.*) ¿En Sinforiano també?

PAS. (*Sorprès.*) ¡Carat! ¿No es la Justineta?

JUSTI. Per servirlo.

PAS. Y qu'ha crescut! Sembla qu'era ahir que jugaban a la galería ab el noy... Per cert que no fa molt va sortirme a parlar de tu... ¡ay de vostè!

BAL. ¡Ja pots dir de tú, já!

JUSTI. ¿És dir que 'm recorda?

PAS. ¡Y tal!

FRAN. (¡Y que 'n té de sort!)

JUSTI. (*Apart a Baldomero.*) (Ho veu papà vostè que deya qu'era de noys alló quan ell volía ser el meu promès? Fa vuyt anys y encare pensa ab mí.)

BAL. (¡a't veig.)

PAS. ¡Tens un pis d'alló més maco! (*Mirantho tot.*)

BAL. (*A Justina.*) (Si sempre han estat més pelats.)

JUSTI. (No pas are: l'any passat per Nadal varen treu-

- rer no se quant ab la primera.)
- BAL. (¿De debó?)
- JUSTI. (No sé qui m'ho va assegurar.)
- BAL. Donchs ¿es rich?
- JUSTI. (¡Rich, rich!)
- BAL. (¡Es rich!)
- FRAN. (Els grills ja cantan! Aném a escoltar.) (*Desapareix dreta.*)
- BAL. (*A Pascual molt afectuós.*) ¡Carat de Pascualet! Es dir que la primera. ¿Eh?
- PAS. Sí. (*Baldomero y Justina se miran satisfets y no senten lo que diu are.*) ¡a t'ho he dit: quart primera... Ves qui tenia que somiar ab tú, are.
- JUSTI. (*Fentli duo.*) Y venir a viurer aquí! Avuy tindrem el gust de que's quedi a dinar ab nosaltres... per celebrarho.
- PAS. (Poch me creya dinar avuy.) No, no...
- BAL. (Sacrifiquemnos y a veurer si la col-loco d'una vegada!) No t'escusis: te quedes a dinar.
- PAS. Si no'n sé... ¡Vuy dir! no sé si aceptar; a casa se esperarán.
- JUSTI. Se'ls avisará y de pas se'ls hi diu qu'en Sinfoniano també baixi.
- BAL. Mentrestant pendrà una copeta de Benedictina y un'altre d'anissat.
- PAS. No: els licors jo sí que...
- BAL. ¡Nada!
- PAS. Vaja: ne pendré una no mes que per que no digueu.
- JUSTI. Si fos aquí el seu fill, podriem...
- BAL. Sí: obsequiarlo.
- JUSTI. ¿Voi que pugí a buscarlo?
- BAL. ¡Niña!
- JUSTI. Are m'hi fixo de desde qu'arribat qu'està dret.
- BAL. ¡Y tall! (*Fent assentar a Pascual qu'estarà dret devant mateix del silló en que hi ha la forma, de manera que no hagi de fer més que donarli una petita empenta pera que Pascual caygui assentat.*) Seu, home, seu!
- PAS. (*Tornantse a aixecar ràpid.*) ¡Caracu! (*Agafa la forma y se la mira.*)
- BAL. (*A Justina que no s'han adonat de rès perque al assentarse s'han posat a enrahonar apart.*) (Li podèm fer pendrer unes pastes d'aquelles.)
- PAS. (¡Quina puntada de peu!) (*Tocantse allí ahont*

li hagi fet mal.)

JUSTI. (¡Sí, es vritat!)

PAS. (¡Deu ser una brometa de les seves. Sempre serà 'l mateix!)

BAL. Pensant que vindrís he fet comprar unes pastes... Noya: ¿Ahont tens les pastes?

JUSTI. (*Que ja ho desembolica.*) Aquí, papà.

BAL. (Que no hi hagi seguidilles o veneno! Aquet que'n mengi primer.) Apa, tú... sense compliments... Que vols un *palo*... de Jacob?

PAS. ¡No, no! (Que no sigui un'altre broma aixó del palo.)

JUSTI. Primer de tot, papà ¿sap d'aquelles llangonisses que'ns va enviar l'oncle?

BAL. Ah, sí, cosa bona, noy.

PAS. ¡No!

BAL. No diguis que no.

PAS. ¡Vaja! En pendré una per no despreciar.

BAL. (*Cridant.*) ¡Francisqueta!

JUSTI. (*Id.*) ¡Francisqueta!

ESCENA XV

D. BALDOMERO, JUSTINA, Sr. PASCUAL, FRANCISCA,
entrant y sortint segóns s'indicarà.

FRAN. L'anissat, la Benedictina, llanguisa, pa y ví y una canya de pescà, eh? Tot seguit. (*Desapareix.*)

BAL. (*Estupefacte.*) (Carat!)

JUSTI. (¡Desvergonyida!)

JUSTI. (*A Pascual.*) Y, per xó a l'hora de dinar l'esperém... y... no vingui pas sol...

PAS. (*Natural.*) ¡Ja vindrà ab ganes ja!

JUSTI. (¡Tinch un desitj de véurel! Ja deu portar un bigotet tot rexinxolat.)

BAL. Nó pots figurarte l'alegría que tinch de véuret.

FRAN. Aquí ho tenen. (*Surt portant plat ab tovalló, forquilla y ganibet, plat ab llangonissa sencera y plat ab pà tallat.*)

BAL. Aixó es superior (*L'agafa y fa tallets de llanguisa*)

- PAS. (¡Quina salivera!)
- BAL. Vina: seu aquí. (*Salló del costat de la taula.*)
- PAS. (*Després que dissimuladament haurà mirat si hi ha algo al assiento si hi assenta.*) Gracies.
- FRAN. Vaig per lo altre. (*Se'n torna.*)
- JUSTI. No fassi compliments.
- PAS. ¡Vaija! (*S'haurà assentat arrambat a la taula ab el sombrero, que serà fort, a la falda y de cara a la dreta.*)
- BAL. Menja com si fossis a casa teva.
- PAS. (Si que m'aniria magre!) Comensèm. (*Pren un tatl, agafa pà y's posa'l tovalló y menja ab dalit.*)
- BAL. (*Mirantlo de reull.*) (Me sembla que comensa ab empena.
- JUSTI. (*Mirantsel.*) ¿Sap que pensaba are?
- PAS. (*Ab la boca plena.*) ¿Que?
- JUSTI. Qu'en Sinforiano deu tenir un tipo molt finet perquè lo qu'es abans era molt guapo.
- PAS. No ha perdut gens; al contrari.
- BAL. Deu ser tot un home?
- PAS. Ha crescut molt. Es mes alt y hasta d'ampla...
- BAL. Si qu'amigo!
- PAS. (*Sempre menjant però deixant compendret lo que diu.*) Ja'l veureu. Dret, potser qu'arriba a n'aquell quadro... ¡Oh, prou!... (*Senyala'l que hi ha a la dreta penjat entre finestra y porta y com que Justina y Baldomero estàn colocats a la dreta de la taula, resultarà qu'al mtrarhi se quedaràn d'esquena a Pascual qu'ho aprofita pera omplirse 'l sombrero de tot lo que hi há a la taula, llango-nissa, pastes y alguna llesca de pà.*)
- BAL. ¡Carat!
- JUSTI. Bon mosso.
- PAS. (*Preparantse per tornarhi.*) ¡Fixeushi bé!... Ves qui tenia que dirli: ell tan de bona talla y que's burlava dels petits, va enamorar-se d'un tapet.
- JUSTI. (*Sorpresa.*) ¿Com?
- BAL. (*Id.*) ¡Que!
- PAS. (*Natural.*) Sí: la seva senyora es petita aixts...
- BAL. (¡Casat!)
- JUSTI. (*Plorant.*) (¡Déu méu!)
- BAL. (*Irritat.*) ¡Francisca!
- FRAN. (*Sortint rient*) (¡Já, já, já!)
- BAL. ¡Tot aixó a la cuina! (*Baldomero va donant trastos de la taula a Francisca que tot just pot conte-*

nirse'l riurer.)

PAS. (*Que distret menjant no havia notat l'efecte de les seves paraules, diu estranyat.*) ¿Que?

BAL. (*Prenent el tovalló y tocantli la cadira.*) ¡Alsa al carrer!

PAS. (*S'aixeca estranyat y amagantse tant com pot el sombrero.*) ¿Peró?...

JUSTI. (*Y que desgraciada!*)

BAL. (*¡Tenir el noy casat y admetrer... Pochs modos!*)

FRAN. (*¡Pobre senyor!*) (*Va recullint lo de taula.*)

PAS. (*¡No sé si es una brometa de les seves ó be es que s'ha adonat de que... (Signant el sombrero.)*)

ESCENA XVI

Els mateixos y ARCIS qu'entra tot acalorat corrents.

ARCÍS. ¡Senyor Grill, senyor Grill!

BAL. ¿Que hi ha?

ARCÍS. Aquell jove qu'allavors fugia m'ha sembiat véurel.

BAL. ¿Sí?

ARCÍS. Ha passat per aquí devant y ha tombat pel carrer de Pelayo y tira amunt.

BAL. ¿De debó?

ARCÍS. Soch molt fasonomista.

BAL. Perqué no l'aturabes?

ARCÍS. Perqué, encare que soch molt *fasonomista* si no hagués sigut ell feya una planxa. Va ab vestit clar molt ajustat: es morenet y porta barret de *gipi-palla*. (*Aquestes senyes se cambiarán per les que tingui l'actor y el traje que vesteixi.*)

BAL. ¡Sí, es ell! Veuràs jo... el bastó, el sombrero. (*Moviment general.*) ¿No'l trobéu? (*A Pascual que el porta a les mans tapantio de la boca.*) Dèixamel, ia torno. (*Li pren.*)

PAS. (*Compromés, alt y desentonat.*) ¡No!

BAL. ¡Si l'arreplego. (*Tot anantsen se'l posa y li cauhen tois els trastos per sobre.*) ¿Que's aixó?

FRAN. Y ARCÍS. (*Rient apart.*) (¡já, já, já!)

BAL. (*Indignat a Pascual.*) No puch sortir de lladro-

nissis. ¡Ja l'has vist prou aquet barret! (*Se'n vá precipitadament pel fondo.*)

PAS. (*Confós seguintlo*) ¡Home; es que't volía fer una broma també! (*Desapareix.*) ¡Eşcolta!

FRAN. (¡Mira, mira!)

ARCÍS. S'ha tornat bromista al últim.

JUSTI. (*A Arcís.*) Escolti; de debó l'ha vist.

ARCÍS. Encare qu'había passat corrents quan fugía, aquell bigot y aquella perilla no se m'han des-pintat de la memoria.

JUSTI. (*Sorpresa*) ¿Qué diu? ¿Bigoti y perilla?

ARCÍS. Sí, senyora.

JUSTI. ¡Déu méu! Si'l que busquèm va tot ateytat!

ARCÍS. (*Sorprés del tot.*) ¿De debó?

FRAN. (*Rient estrspitosament.*) ¡Já, já, já!

JUSTI. ¡No rigui, vostè! (*Plorosa.*)

ARCÍS. ¡Pastarada, noy!

JUS. ¡Y que desgraciada soch! Adeu última esperan-sa. (*Plorant molt.*)

FRAN. Pot anar buscantlo Don Baldomero!... Já, já! Avísal.

ARCÍS. (*A la finestra*) ¡Ep, alto... *Arraculi* que m'he equivocat.

JUSTI. Jo'm moriré avuy!

ARCÍS. ¡Mare de Déu y que vé cremat!

FRAN. (*Donanlli un cop a l'espatlla.*) Noy; me sembla que també farás el farcell tú! ¡Já, já, já! Bigoti y perilla!

ARCÍS. Jo m'amago! (*Ho fà en el recó mes poch vist.*)

JUSTI. (*Mossegant el mocador.*) ¡Tinch una rabia, una rabia! (*A Francisca.*) Vostè, vostè m'ha portat la mala estrugancia. De vostè ve tot y crech que si no m'esbravés me feriria. (*Agafant plats y tirantlos enlayre.*) Té, té y té... (*Per les pastes.*) Y aixó, no ho vuy veurer. Té, té. Ni sombra. (*Llensant les pastes de una a una.*)

FRAN. ¡Já, já, já!

ESCENA ULTIMA

FRANCISCA, ARCIS, JUSTINA y D. BALDOMERO.

- BAL. (*Fet una furia.*) ¡Brri! Trech foch pels caixals. ¡Ahont es aquet fisonomista sabatasses! (*Ve-yentlo y tirantli'l barret.* Sabaté de... pega, fuig del meu devant!
- ARCÍS. (*Sortint y anantsen.*) ¡Guillandó! Ja tornaré per la propina. (*Dssapareix.*)
- FRAN. (*Apoyantse en una cadira de tanu dc riurer.*) ¡Ay, no puch més!
- JUSTI. ¡Té, té y tél!
- BAL. (*Per la noya que va tirantho tot enlayre.*) ¡Ep, tú ximpleta, que fas? No fassis mes desgracies, (*Anantli al darrera per deturarla.*) ¡Noya. prou trencadissa!
- JUSTI. Jo m'he d'esbravar, sí, sí.
- BAL. ¡Prou! Lo qu'hauríes de trencar no ho trenques ¡Aquets malehits testos! Com que tú no ho faríes, veuràs! ¡Francisqueta!
- FRAN. Mani. (*Fustina para de fer trencadissa y escolta ab molt interés.*)
- BAL. (*Marcat y decidit.*) Agafi aquets diable de testos y tírils pel balcó pera que no fassin pujar a ningú may més!
- FRAN. (*Decidida*) ¡Ay, sí, ab molt gust! (*S'en vá al balcó.*)
- JUSTI. (*Ab gran desespero.*) ¡Papà, no: aixó si que no! (*Dirigintse al balcó.*)
- BAL. (*Detenintla.*) Posats a fer trencadissa femla bé!
- JUSTI. (*Volguent passar.*) ¡Francisqueta, no, per Déu!
- BAL. ¡Es inútil!
- JUSTI. (*Mirant al balcó y dihent ab grans exclamacions.*) ¡Y ho fà! Un. . dos... tres! ¡Tots! (*Plora.*)
- FRAN. (*Sortint.*) Ja està, já, però... (*Tot just contenintse 'l riurer.*)
- BAL. (*Ansiós.*) ¿Qué?
- FRAN. Oy que me'ls ha fet llensar pera que may més fessin pujar a ningú?
- CAL. Sí

FRAN. (*Esclatant la rialla.*) ¡Donchs, are puja 'l municipal!

(*Baldomero sense cap exclamació cau anonadat en el silló del costat de la taula. Franciscariu estrepitosament tot dirigintse a la porta de la dreta. Justina para de plorar en sech y's dirigeix a Baldomero ab gesto de rabia y com si li digués ab veu baixa y acompanyant ab el gesto les següents paraules y donant a compendrer que se'n alegra: «Li está molt bé. Perqué me'ls llensava! Y are haurá de pagá ia multa.» Baldomero solzament respondrá a cada frase ab un gesto significatiu aixó: «¡Culla! Noya no m'amohinis! Fa m'acabes la paciència, etc.» Entenguis be aquet final y pot tirarse'l teló.*)

FI.

Obras del mateix autor

Lo meu criat.	(Un acte)
Una poma per la sed.	“
Las astucias d'en Titella.	“
L' amich Cirera,	“
La Família Grill	“
Entreacte	(Monòlech.)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

— 49 —
SERIALS SECTION
UNIVERSITY OF CHICAGO

La Escena Catalana

Setmanari Català de Literatura

28 Obras Publicadas

TÍTOLS	ACTES	AUTORS	PTAS.
Lo Contramestre,	3	<i>Serafi Pitarra</i>	2'00
Las Eu as del Mas,	3	» »	2'00
Las Joyas de la Roser,	3	» »	2'00
Lo Ferrer de Tall,	3	» »	2'00
Los Segadors,	3	» »	2'00
Amor telefonich,	1	<i>Eduart Aulé</i>	1'00
Las claus de Girona,	3	<i>Serafi Pitarra</i>	2'00
El Drach,	1	<i>J. Pous Pagés</i>	1'00
Lo monjo negre	3	<i>Serafi Pitarra</i>	2'00
¡Permètim!,,,	1	<i>Lluís Puiggari</i>	1'00
Dillùns de sabater,	1	<i>R. Ramón Vidales</i>	1'00
Sota Terra,	3	<i>Serafi Pitarra</i>	2'00
El casament per forsa,	1	<i>Molière</i>	1'00
La nit dels Reys,	1	<i>S. Vilaregut</i>	1'00
Lo Rector de Vallfogona,	3	<i>Serafi Pitarra</i>	2'00
La mà de mico,	1	<i>S. Vilaregut</i>	1'00
Historia de Cristofol Colón (<i>monòlech</i>) de P. Parellada			0'50
La Presentalla	3	<i>Apeles Mestres</i>	2'00
Un Malalt, (<i>monòlech</i>)		» »	0'25
Cafè y Copa	1	<i>Serafi Pitarra</i>	1'00
La Banda de Bastardía,	3	» »	2'00
L'Ordinari Henschel,	5	<i>Gerart Hauptmann</i>	2'00
El Barber de Sevilla,	4	<i>Baumarchais</i>	2'00
Barateria,	2	<i>Lorde y Forestier</i>	1'50
El viatge del senyor Pons	4	<i>Labiche y Marlín</i>	2'00
¡O Rey ó res!	3	<i>Serafi Pitarra</i>	2'00
La Rosa blanca	3	» »	2'00
La Familia Grill,	1	<i>Lambert Escaler</i>	1'00

Redacció y Administració:

CARRER PETRITXOL, núm 2. — BARCELONA

Imprempta de Salvador Bonavía.